

NWO-MVI programma 'Ontwerpen voor publieke waarden in een digitale samenleving'

Project 'The Role and Responsibilities of Public Actors in Distributed Networks Transparency, Trust and Legitimacy by Design'

Blockchain in the network society

Projectleider: dr. Jurgen Goossens, j.goossens@uvt.nl

Looptijd: 2020-2024

Het project richt zich op de complexiteit rond de hyperconnectiviteit van publieke en private actoren bij het uitvoeren van openbare taken met behulp van gedistribueerde grootboektechnologieën, zoals blockchain. Om urgente maatschappelijke vraagstukken op te lossen, werken publieke actoren bij de uitvoering van hun taken steeds vaker samen met particuliere partijen voor hun netwerkbeheer, wat resulteert in complexe publiek-private relaties. Bovendien vergroot de toenemende interesse van publieke partijen in blockchaintechnologieën voor publiek-private relaties deze complexiteit, waardoor drie fundamentele problemen naar voren komen.

1. Publieke waarden van de rechtsstaat, zoals voorzienbaarheid, transparantie en redengeving, komen niet noodzakelijkerwijs overeen met waarden uit het netwerkbeheer, zoals efficiëntie en schaalbaarheid, wat resulteert in waardenconflicten.
2. Burgers kunnen door onduidelijke regels en waardenconflicten kwetsbaarheid en onzekerheid ervaren, wat een negatieve invloed kan hebben op de vertrouwensrelatie met de overheid.
3. Het toegenomen gebruik van deze blockchaintechnologieën door particuliere partijen bij de uitvoering van publieke taken kan bij burgers leiden tot onzekerheid rond hun rechtsbescherming.

Daarom zijn de centrale onderzoeksvragen van dit onderzoeksproject:

1. Welke waardenconflicten doen zich voor wanneer de overheid gedistribueerde technologieën gebruikt?
2. Welke voorwaarden zijn in de rechtsstaat nodig om de rol en verantwoordelijkheden van publieke actoren die gedistribueerde technologieën gebruiken te sturen?

Het project hanteert een interdisciplinaire ontwerpbenadering en bestudeert twee cases. Daarbij wordt expertise uit de filosofie, het recht en de informatica gecombineerd. Het doel is om de waarden van de rechtsstaat opnieuw af te wegen en te operationaliseren om zo 'transparantie, vertrouwen en legitimiteit door ontwerp' mogelijk te maken. De onderzoeksresultaten zullen partners en belanghebbenden in staat stellen blockchain-applicaties op een wettelijk en sociaal aanvaardbare manier te ontwikkelen, implementeren en gebruiken.

Subprojecten:

- Waarden in theorie | Waarden in de praktijk | Ontwerpstrategieën voor waarden (techniekfilosofie)
- Juridisch kader | case studies en *de lege ferenda* (de wet zoals deze zou moeten zijn) | transparantie, vertrouwen en legitimiteit door ontwerp (juridische wetenschappen)
- Self-Sovereign Identity System voor de uitwisseling van juridische documenten | De zwarte doos openen: begrijpelijke slimme contracten maken (technische studies)

Uitvoerende onderzoekers:

- [dr. Jurgen Goossens](#) (Universiteit van Tilburg)
- [dr. Esther Keymolen](#) (Universiteit van Tilburg)
- [dr. Damian Tamburri](#) (Technische Universiteit Eindhoven)

Het verdere consortium:

- [Berenschot](#)
- [Blockchain Projects Dutch Government \(GovTech Institute\)](#)
- [Centraal Judicieel Incassobureau \(CJIB\)](#)
- [CMS Derks Star Busmann N.V.](#)
- [Dutch Blockchain Coalition \(DBC\)](#)
- [Platform voor de InformatieSamenleving \(ECP\)](#)
- [Privacy First](#)
- [Ledger Leopard B.V.](#)
- [Smals ICT for Society](#)
- [Gemeente Tilburg](#)
- [Vereniging Juridische Kwaliteitszorg lokaal bestuur \(VJK\)](#)
- [Vereniging Nederlandse Gemeenten \(VNG\)](#)

Valorisatiepanel:

- prof. mr. Corien Prins ([Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid](#))
- prof. mr. Geerten Boogaard ([Universiteit Leiden](#) en [VNG](#))
- Sandra van Heukelom-Verhage ([Pels Rijcken](#))
- prof. dr. Ernst Hirsch Ballin ([Tilburg University](#))
- pr. Olga Kudina ([Technische Universiteit Delft](#))
- prof. dr. Jos de Mul ([Erasmus Universiteit Rotterdam](#))
- prof. dr. Jurgen De Poorter ([Tilburg University](#))
- dr. Linnet Taylor ([Tilburg University](#))
- drs. Bert-Jan Butijn ([Jheronimus Academy of Data Science](#))
- [Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties](#)
- [Ministerie van Justitie en Veiligheid](#)
- [Gemeente Den Haag](#)
- alle organisaties uit het consortium